

Указания за действията, които да се предприемат от предприятията за прекратяване на използването на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглероди (HCFC)

Настоящите указания са изготвени с цел подпомагане на предприятията на територията на Република България за спазване на изискванията на законодателството в областта на озоноразрушаващите вещества, при прекратяване на употребата на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглероди (HCFC), в съответствие с изискванията на чл.5, чл.11, параграфи 3 и 4 на Регламент (ЕО) № 1005/2009 за веществата, които нарушават озоновия слой (Регламента).

Съгласно чл.3, параграф 26 на Регламента:

„26. „предприятие“ означава всяко физическо или юридическо лице, което:

- а) произвежда, извлича, рециклира, регенерира, използва или унищожава контролирани или нови вещества;
- б) внася такива вещества;
- в) изнася такива вещества;
- г) пуска такива вещества на пазара, или
- д) експлоатира хладилни, климатични или термопомпени инсталации или системи за противопожарна защита, които съдържат контролирани вещества.“

По-долу е разписана последователността от стъпки, която с влизането в сила на пълната забрана за пускане на пазара и употреба (вкл. на регенерирани/ рециклирани) HCFC от 01 януари 2015г. трябва да се предприема от предприятията:

Първа стъпка: При извършване на дейности по поддръжката и/или сервизното обслужване на оборудване, съдържащо HCFC, или преди демонтажа или извеждането от употреба на същото, *операторът на оборудването* трябва да възложи на *лице, притежаващо действащ документ за правоспособност (сертификат)* извличането на HCFC.

Актуален списък с лицата, които притежават документ за правоспособност (сертификат), съгласно чл.3 на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой (приета с ПМС №326 от 28 декември 2010г.), е публикуван на интернет страницата на Българска браншова камара – машиностроене в раздел „Прилагане на Регламент (ЕО) 842/2006 Флуорирани парникови газове / База данни (регистри)“:

<http://www.bbcmb.dir.bg/>.

Втора стъпка: Предаване на излезлите от употреба хладилни агенти на базата на сключен писмен договор на *фирма, задължително притежаваща следните документи за дейности с отпадъци*, съгласно чл. 35 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО):

- Разрешение или комплексно разрешително за извършване на дейност, обозначена с код **D15** – *Съхраняване до извършване на която и да е от операциите по обезвреждане D1 – D14, освен временното съхраняване до събирането на отпадъците от мястото на образуването им* на отпадъци с код и наименование, съгласно Приложение 1 на Наредба №3/2004г. за класификация на отпадъците, както следва: *14 06 01* - Хлорфлуоровъглероди, HCFC, HFC и*

- Регистрационен документ или комплексно разрешително за транспортиране на отпадъци с код и наименование, съгласно Приложение 1 на Наредба №3/2004г. за класификация на отпадъците, както следва: *14 06 01** - *Хлорофлуоровъгледороди, HCFC, HFC.*

Информация за фирмите, притежаващи документите за посочените по-горе дейности или комплексни разрешителни, с които тези дейности са разрешени, може да бъде намерена на интернет страницата на Изпълнителната агенция по околна среда:

http://pdbase.government.bg/forms/public_permits.jsp?RuchFind=1&ewc=140601&page=1.

Трета стъпка*: Превоз от България на излезлите от употреба хладилни агенти (*отпадъци с код 14 06 01** - *Хлорофлуоровъгледороди, HCFC, HFC*) за обезвреждане при спазване изискванията на:

- Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци;
- чл. 22, параграф 2 на Регламент (ЕО) № 1005/2009 за веществата, които нарушават озоновия слой, т.е. да предават въпросните контролирани вещества за унищожаване единствено в инсталации, отговарящи на технологичните изисквания, изброени в приложение VII на Регламента.

Информация за изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци може да се открие на интернет страницата на МОСВ в раздел „[ОТПАДЪЦИ](#) | Трансграничен превоз на отпадъци“:

<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=380>.

**На територията на Република България към момента няма инсталация за обезвреждане на HCFC. При установяване наличие на инсталация, която да съответства на изискванията на чл.22, параграф 2 и Приложение VII на Регламента, настоящите указания ще бъдат актуализирани и предприятията своевременно информирани от компетентните органи.*

Четвърта стъпка – Докладване:

Лице, което през предходната година е извършило дейности по извличането на HCFC от хладилно, климатично или термопомпено оборудване, при спазване на изискванията, заложен в Първа стъпка от настоящите указания, до 15 февруари на текущата година трябва да представи в РИОСВ годишен отчет във формата съгласно Приложение №4 на Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой (в изпълнение на изискванията на чл.9 и чл.13 на Наредбата).

По-долу са представени схематично задълженията на предприятията при прекратяване на употребата на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъгледороди (HCFC):

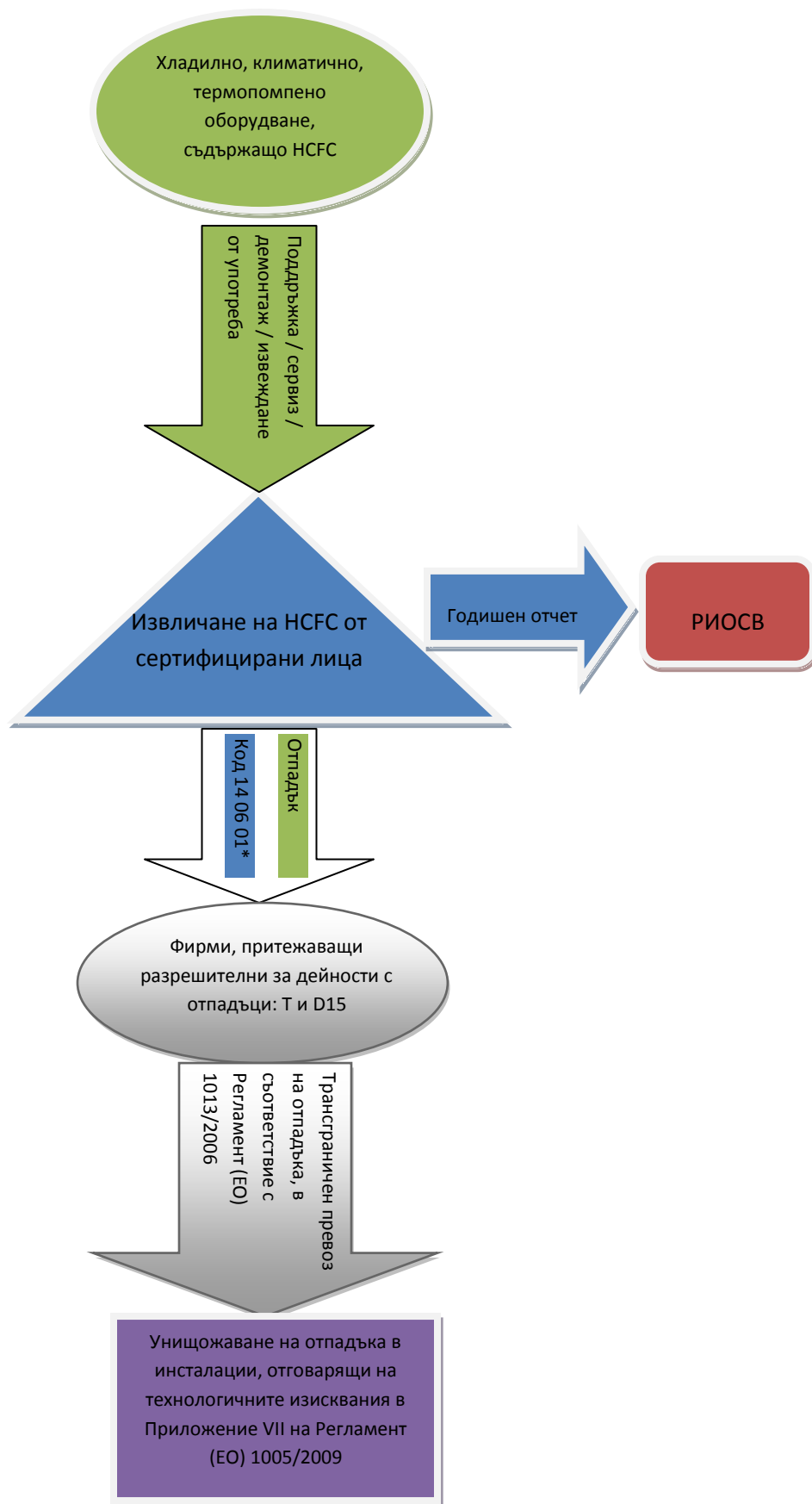

Схема. Задължения на предприятията при прекратяване на употребата на HCFC

Забележка 1: Обръщаме внимание, че след **31 декември 2014г.** по отношение ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеродороди (HCFC) остават в сила следните **дерогации**:

1. До 31 декември 2019г. се разрешава пускането на пазара на HCFC за преупаковане и последващ износ, при спазване на изискванията на чл.11, параграф 5 на Регламента;
2. Комисията може да разреши ограничено по време (но не по-дълго от 31 декември 2019г.) изключение от забраните по чл.5 и чл.6 на Регламента, когато е доказано за конкретна употреба, че няма технически и икономически оправдано алтернативно вещество или не са налични или не могат да се използват съответните технологии, при спазване на изискванията на чл.11, параграф 8 и чл.25, параграф 2 на Регламента;
3. До 31 декември 2019г. се разрешава внос на HCFC за преупаковане и последващо реекспортиране не по-късно от 31 декември на следващата календарна година в страна по Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, където потреблението или вносът на такива HCFC не са забранени, съгласно чл.15, параграф 2, буква „д“ и при спазване на изискванията на чл.15, параграф 3 на Регламента;
4. До 31 декември 2019г. се разрешава внос на продукти и оборудване, съдържащи HCFC, за които е разрешено пускане на пазара, в съответствие с чл.11, параграф 5 и при спазване на изискванията на чл.15, параграф 3 на Регламента;
5. Разрешава се износа на свежи или регенерирани HCFC за употреби, различни от унищожаване, съгласно чл.17, параграф 1, буква „е“ и при спазване на изискванията на чл.17, параграф 4 на Регламента.

Всяко предприятие, което се е възползвало от която и да е от дерогациите по точки **1, 3, 4** и **5** през текущата година, трябва до 31 март на следващата година да **докладва на Европейската комисия с копие до МОСВ**, в съответствие с изискванията на чл.27 на Регламента.

Забележка 2: Информация за алтернативите на HCFC в хладилния и климатичен сектор, както ръководство за процеса на избор на алтернативи на HCFC в пяната може да бъде намерена на следния интернет адрес:

<http://www.unep.org/ozonaction/>

(виж раздел „PUBLICATIONS“ в дъното на страницата).